

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

I Henhold til Bestemmelsen i § 1 i Lov Nr. 44 af 23. Februar 1915 om Ordning af Afløbsforholdene ved Ringkøbing Fjord er Kanalen ved Hvide Sande blevet lukket i Forsommeren 1915 og et midlertidigt Løb mellem Vesterhavet og Fjorden aabnet nogle Maaneder senere ud for Gødelen. Den nævnte Lukning af Kanalen skete paa den Maade, at de tilstedeværende Moler byggedes sammen, hvorhos der ved Kanalens østre Ende, hvor den udmundede i Fjorden, lagdes en Dæmning tværs over den. Afløbsforholdene fra Fjorden er saaledes nu meget lig de Forhold, som fandtes, forinden Kanalen ved Hvide Sande aabnedes i 1910.

Ved § 3 i den fornævnte Lov er det endvidere bestemt, at en Kommission, til hvilken Ministeriet for offentlige Arbejder under 1. September 1914 havde overdraget at tage Spørgsmaalet om Tilvejebringelse af en endelig Ordning af Afløbsforholdene fra Ringkøbing Fjord under Overvejelse, skulde afgive Betænkning inden Udgangen af Aaret 1915.

I denne Betænkning, hvoraf Eksemplarer er blevet tilstillet Rigsdagen, gør Kommissionen Rede for sin Arbejdsplan, der i første Række er gaaet ud paa at undersøge, hvilke Vandstands- og Saltholdighedsforhold, der kunde ventes at blive i Fjorden med forskellige Former og Dimensioner af Udløb og med forskellig Belligenhed af disse, samt at undersøge de deri interesserede Arealers Størrelse, Højdeforhold og Beskaffenhed. Endvidere er der tilvejebragt Oplysninger om, hvorledes Fiskeriforholdene kunde ventes at blive.

Ved sine Undersøgelser er Kommissionen kommet til det Resultat, at de Interesser, der fra Landbrugets Side er knyttede til Ordningen af Afløbet, i økonomisk Henseende saa langt overstiger Fiskeriets tilsvarende Interesser, at Afgørelsen af, hvorvidt man skal stræbe efter at tilvejebringe Ferskvandstilstand eller Brakvandstilstand i Fjorden, bør afgøres efter hvad der maa anses for fordelagtigst for Landbruget.

Det fremgaar af Kommissionens Opførelse af de interesserede Arealers Værdi

henholdsvis under Ferskvands- og Brakvandstilstand i Fjorden, at den højeste Værdi vilde kunne opnaas ved Ferskvandstilstand med lav Vandstand, idet da en Del Arealer, der nu henligger som Eng, vilde blive dyrkelig Jord. Forudsætningen for denne Beregning er dog, at disse Arealer udskilles som selvstændige Ejendomme og forsynes med Bygninger. En saadan Omvæltning i Besiddelses-Brugsforholdene ønskes imidlertid ikke nu af Befolkningen, der anser den for meget utilfredsstillende. Kommissionen mener heller ikke, at Tidspunktet for Gennemførelsen af en saadan Udstykning og ændret Benyttelse er kommet, men mener, at der kan opstaa Trang dertil en Gang i Fremtiden.

Da en Brakvandstilstand med stort Gennemløb (350 m²) giver den højeste Værdi under de nuværende Ejendoms- og Brugsforhold, kan Kommissionen ikke tilraade, at der nu tilvejebringes Ferskvandstilstand i Fjorden, men anser det for ønskeligt, at den forestaaende Ordning indeholder de bedst mulige Betingelser for en senere Overgang til Ferskvandstilstand.

Ved Brakvandstilstanden skal Fordelelen søges i, at Vandstanden til Tider er saa lav, at tilstrækkelig Afvanding i videst mulig Udstrækning tilvejebringes, saaledes at der opnaas Betingelser for forøget Frugtbarhed paa Geestengene, men at der omvendt fremkommer saa meget Højvande, at de hidtidige naturlige Frugtbarhedsforhold paa Marskeengene kan vedligeholdes eller forøges ved Oversvømmelser.

For at en saadan Veksling af Vandstand skal kunne opnaas, maa Udløbet lægges ud for den aabne Fjord, d. v. s. tæt Nord for Tipperne eller ved Hvide Sande.

Et Udløb, der tillader, at Vandstanden næsten uhindret kan følge Havets Vandstand, kan imidlertid medføre, dels at Vandstanden i Fjorden til Tider kan blive alt for lav til Skade for de Arealer, der ligger nær ved Fjorden, og for Opgroden, dels at den til andre Tider kan blive for høj og medføre skadelige Oversvømmelser. Et Udløb, der skal virke tilfredsstillende, maa derfor til Tider have stort Gennemstrømningsprofil for at faa udnyttet de